

Jaarverslag 2018

Federatie Vaktherapeutische Beroepen

Dit jaarverslag is opgesteld door de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB).

Fotografie: Ineke Oostveen, Jason King, Mark van den Brink, Hans Lebbe en Zefania Stokkermans

FVB

Fivelingo 253

3524 BN UTRECHT

T: (030) 28 00 432

E: info@vaktherapie.nl

W: fvb.vaktherapie.nl

Voorwoord

Met veel plezier bieden wij u het FVB jaarverslag 2018 aan.

Enkele hoogtepunten uit 2018 zijn:

- De wijziging van de benaming van de opleidingen Creatieve Therapie en Kunstzinnige Therapie in Vaktherapie per 1 september.
- Het tweejaarlijkse congres “Vaktherapie werkt. Hoe dan?” op 3 november en de uitreiking van de eerste Vaktherapie-prijs.
- De tweede Week van de Vaktherapie van 12 tot 18 november.
- De presentatie over de voortgang van de uitvoering van de Strategische Onderzoeksagenda “Onderweg naar meer onderbouwing vaktherapeutische interventies” op 29 mei tijdens de bijeenkomst van de FVB met ZiNL.
- De presentatie van het brancheonderzoek samen met de vaktherapie-opleidingen.
- De doorontwikkeling Generieke Module Vaktherapie (GMVT) vanuit het project met proefimplementaties GMVT en het toetsen van de transdiagnostische factoren (TDF) op bruikbaarheid in de praktijk.
- Diverse belangenbehartigingsactiviteiten voor vrijgevestigde vaktherapeuten in de jeugdzorg, zoals de ontwikkeling van een Handreiking Vaktherapie in de Jeugdhulp, de realisatie JET (Jeugdhulp Expertise Team) en JIP (Jeugdhulp Informatie Pakket) en ondersteuning proefproces tegen een gemeente.
- Een haalbaarheidsonderzoek door een extern bureau, in verband met voornemen hernieuwde aanvraag beschermde opleidingstitel Vatherapeut (artikel 34 Wet BIG).
- De ontwikkeling van de Databank Vaktherapie, waardoor artikelen en literatuur voor alle leden en externen toegankelijk worden.
- De FVB Kennisnetwerken hebben zich het afgelopen jaar goed gepositioneerd, waardoor versterking op het gebied van vaktherapie bij vluchtelingen en statushouders, vaktherapie binnen het oncologisch werkveld en affectregulerende vaktherapie is bereikt.
- Daarnaast willen we natuurlijk niet onvermeld laten dat de eerste hoogleraar Vaktherapie, Susan van Hooren, een feit is en dat er in 2018 een nieuwe lector, Artur Jaschke bij Artez bij is gekomen.

Deze mooie resultaten zijn bereikt door de inzet van een klein FVB-bureau en veel vrijwilligers en besturenleden van de lidverenigen in FVB Kennisnetwerken, Commissies, werkgroepen en FVB bestuur. Daar zit tegelijkertijd een zorgpunt. We hebben een bijzonder actieve Federatie en actieve verenigen met een hoge participatiegraad in deze vrijwillige activiteiten. Toch zijn er afgelopen jaar veel cruciale bestuurs- en commissievacatures ontstaan die moeilijk op te vullen zijn. Op de themabijeenkomst van de ALV in december 2018 hebben we dan ook gebrainstormd over nieuwe manieren van het werven van vrijwilligers, het betrekken van leden en het slim organiseren in verenigingsnetwerken 2.0.

Ik wens u veel leesplezier en wens de federatie en verenigen in 2019 weer een bloeiend verenigingsjaar met betrokkenheid van velen.

Angeline Miedema
Voorzitter FVB

Inhoudsopgave

Over de FVB - missie en visie	p. 7
Meerjarenbeleidsplan 2016-2020	p. 8
Organisatie van de FVB	p. 10
Samenstelling bestuur	p. 11
Medewerkers FVB-bureau	P. 12
FVB in uren en euro's	p. 13
Samenwerkingsverbanden	p. 15
Fonds individuele rechtsbijstand	p. 16
Tijdschrift voor vaktherapie	p. 17
Register Vaktherapie	p. 18
Visitatie	p. 29
Hoogtepunten in 2018	p. 20
Commissies	p. 26
FVB Kennisnetwerken	p. 32
Inzet vrijwilligers	p. 40

Over de FVB

Missie en visie

FVB staat voor Federatie Vaktherapeutische Beroepen. We zijn een netwerk van zeven vaktherapeutische beroepsverenigingen. In dit verband werken de beroepsverenigingen voor danstherapeuten, muziektherapeuten, dramatherapeuten, beeldende therapeuten, psychomotorische therapeuten, psychomotorische kindertherapeuten en speltherapeuten samen. Als FVB behartigen we de collectieve belangen van deze verenigingen en zetten we ons in voor de kwaliteit van het vak en voor kennisinnovatie.

Onze missie

Wij maken ons sterk voor een goede positionering van het vak en de vaktherapeutische professionals op landelijk en regionaal/lokaal niveau.

Onze visie

In 2020 hebben de vaktherapeutische beroepen een goede positie binnen de 0^e tot en met 4^e lijn en andere relevante beroepscontexten. Dat maakt vaktherapie toegankelijk voor cliënten. Dit bereiken we door een groot, bruisend netwerk te zijn waarin vaktherapeuten samenwerken aan kennisinnovatie en kwaliteitsbevordering.

Meerjaren beleidsplan 2016-2020

In het meerjarenbeleidsplan staat welke doelen we onszelf voor de komende jaren stellen en hoe we denken deze doelen te bereiken. Gekozen is voor een meerjaren beleidsplan op één vel papier. Op deze manier zie je in één oogopslag waar we de komende jaren heen willen. De concrete uitwerking gebeurt bij het maken van de jaarplannen, dus op het moment dat we er daadwerkelijk mee aan de slag gaan. Zo voorkomen we achterhaalde plannen.

GOALS	STRATEGIEËN	Tijdsfasering	ACTIEPLAN
<p>Meerwaarde vaktherapie in de 0e t/m 4^e lijn is duidelijk en voldoet aan de daar gebruikte normen en wensen (positie/ toegankelijk)</p>	<p>Kennisinnovatie is het kloppend hart binnen de verenigingen en gebeurt samen met opleidingen en kenniscentra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 februari 2017 • 2016 • 2016/2017 • 2020 • 2016/2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke module vaktherapieën • Participatie in Zorgstandaarden • Betrekken leden bij kennisinnovatie • Commissie Product- en Module Ontwikkeling (CPMO) tot kenniscentrum ontwikkelen • Strategische Onderzoeksagenda
<p>80% van (potentiële) cliënten en verwijzers kan de meerwaarde van vaktherapie herkennen (positie/ toegankelijk)</p>	<p>Actieve werving en binding van leden Toetreding passende verenigingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2016 - 2020 • 1 jan 2017 • 2016/2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledenwerving en ledenbinding met gerichte focus op geselecteerde doelgroepen • Toetreding NVVS (Nederlandse Vereniging voor Speltherapeuten) • Verkenning toetreding NVKT (Nederlandse Vereniging voor Kunstzinnige Therapieën)
<p>Doordat verenigingsleden de meerwaarde van het netwerk ervaren, vertegenwoordigt de FVB 20% meer vaktherapeuten (groot)</p>	<p>Versterken identiteit en kwaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2016-2020 • (2018/2019 • 2016/2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Beschermde opleidingstitel (Wet BIG) • Evaluatie Register Vaktherapie (2018/2019) • Harmonisatie benamingen beroepen en opleidingen
<p>50% van de verenigingsleden participeert actief in het netwerk (bruisend)</p>	<p>FVB organiseren als netwerk op lokaal, regionaal en landelijk niveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2017- 2018 • 2017 -2020 • 2016 • 2016/2017 • 2016 - 2020 	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren dat leden actief zijn en elkaar helpen • Nieuwe samenwerkingsvormen bouwen • Inrichten website als samenwerkingsplatform • Informatie op lokaal, regionaal en landelijk niveau verspreiden • Positioneren van vaktherapie op landelijk, lokaal en regionaal niveau
<p>Sterke verenigingen met eigen beroepsidentiteit werken vanuit kracht samen in de FVB en in andere netwerken (netwerk)</p>	<p>Actieve communicatiestrategie naar cliënten en verwijzers</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2017- 2020 • 2016 -2020 • 2017 - 2020 • 2017 • 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Vraaggericht profileren op klacht, doelgroep en waarde, minder op aanbod vanuit discipline of vaktherapie • Naamsbekendheid vaktherapieën vergroten • Verbinding met 'ambassadeurs' die de waarde van vaktherapie voor het voetlicht brengen • Dag van de Vaktherapie • Meerjarenbeleidsplan Communicatie opstellen
	<p>Stimuleren van netwerk- en verkoopvaardigheden van vaktherapeuten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2017 • 2017 – 2020 • 2017 - 2020 	<ul style="list-style-type: none"> • (Laten) organiseren van workshops en (virtuele) trainingen • Samenwerken met opleidingen (in curriculum van opleidingen) • Ontwikkelen tools (folders, presentaties, beeldmateriaal) die vaktherapeuten kunnen gebruiken bij het "verkoppen" van zichzelf en hun discipline

Rollen FVB:

Vertegenwoordiger

Aanjager

Kennisondersteuner/
Consultant

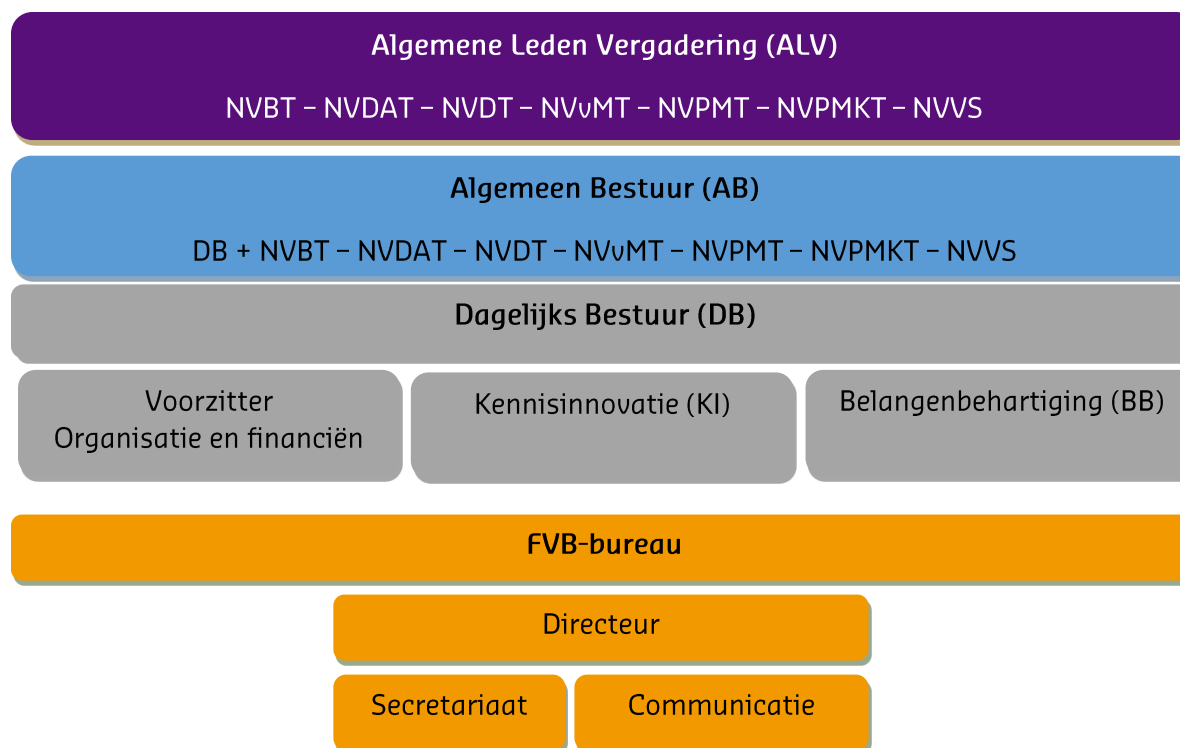
Uitvoerende

Organisatie van de FVB

Het Algemeen Bestuur (AB) van de FVB bestuurt op afstand. Het AB bestaat uit de voorzitters van de lidverenigingen, aangevuld met een drietal deskundige leden. Deze drie leden zijn op persoonlijke titel benoemd en hebben als werkgebied Organisatie en financiën, Kennisinnovatie en Belangenbehartiging. Dit drietal vormt het Dagelijks Bestuur (DB) van de FVB. Het FVB-bestuur draagt de DB-leden voor. De Algemene Leden Vergadering (ALV) benoemt ze.

In de ALV heeft elke lidvereniging 1 zetel. Bij stemmingen wordt besloten met een gewogen stemverhouding. Deze is gebaseerd op het ledenaantal van de lidverenigingen. Het AB en het DB nemen besluiten in principe op basis van consensus.

Het federatiebeleid wordt vastgesteld in de ALV via beleids- en jaarplannen. Het FVB-bureau bereidt deze plannen voor. Het AB keurt ze goed. De directeur van het FVB-bureau zorgt voor uitvoering van het vastgestelde beleid op basis van de vastgestelde beleids- en jaarplannen. Het bureau zorgt voor de beleidsvoorbereiding, coördinatie en samen met het DB voor de externe vertegenwoordiging van de FVB. Daar waar nodig worden de verenigingen geraadpleegd en worden commissies of werkgroepen ingesteld voor specifieke onderwerpen. De directeur is ambtelijk secretaris van het AB en DB en is aanwezig bij alle vergaderingen van het AB en DB.

Samenstelling bestuur

De samenstelling van het Algemeen Bestuur van de FVB zag er in 2018 als volgt uit:

- Voorzitter: Angeline Miedema
- Kennisinnovatie: Martin Hoogvliet
- Belangenbehartiging: Tereña Dors
- Namens NVBT: Henk Aartsma (tot Q4)
- Namens NVDAT: Job Cornelissen
- Namens NVDT: Tamar de Wilde (tot Q2), vacature (vanaf Q2)
- Namens NVvMT: Albert Berman
- Namens NVPMT: Maikel Mol (tot Q4), Norbert Nijland (vanaf Q4)
- Namens NVPMKT: Dineke Hofmeijer
- Namens NVVS: Marian Veldman (tot Q3), vacature (vanaf Q3)

Medewerkers FVB-bureau

Het FVB-bureau voert het vastgestelde beleid uit op basis van de vastgestelde beleids- en jaarplannen. Het bureau zorgt voor de beleidsvoorbereiding, coördinatie en samen met het Dagelijks Bestuur voor de externe vertegenwoordiging van de FVB.

Bij het FVB-bureau zijn de volgende mensen werkzaam:

- Directeur: Irene Rentenaar
- Office manager: Yvonne Heyer
- Secretariaat: Ester Borkent, Anita Heusen, Laura Pattel (tot en met augustus 2018) en Rosemarie Hulsman (vanaf september 2018)
- Communicatie: Susanne van der Lugt en stagiaire Rosalie Schonagen (vanaf november 2018)
- Inhoudelijk medewerker Generieke Module Vaktherapie: Kees van den Bos (vanaf 1 februari tot 31 december 2018)
- Verenigingscoördinator: Kelly Kemerink op Schiphorst (vanaf november 2018)
- Coördinator Generieke Module Vaktherapie: Victor Boldewijn

In 2018 vertegenwoordigden we als FVB 3.032 leden. In 2017 waren dit er 3.013, in 2016 2.407, in 2015 2.429, in 2014 2.405 en in 2013 waren het 2.401 leden.

Het gaat hierbij steeds om aantallen die gelden op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

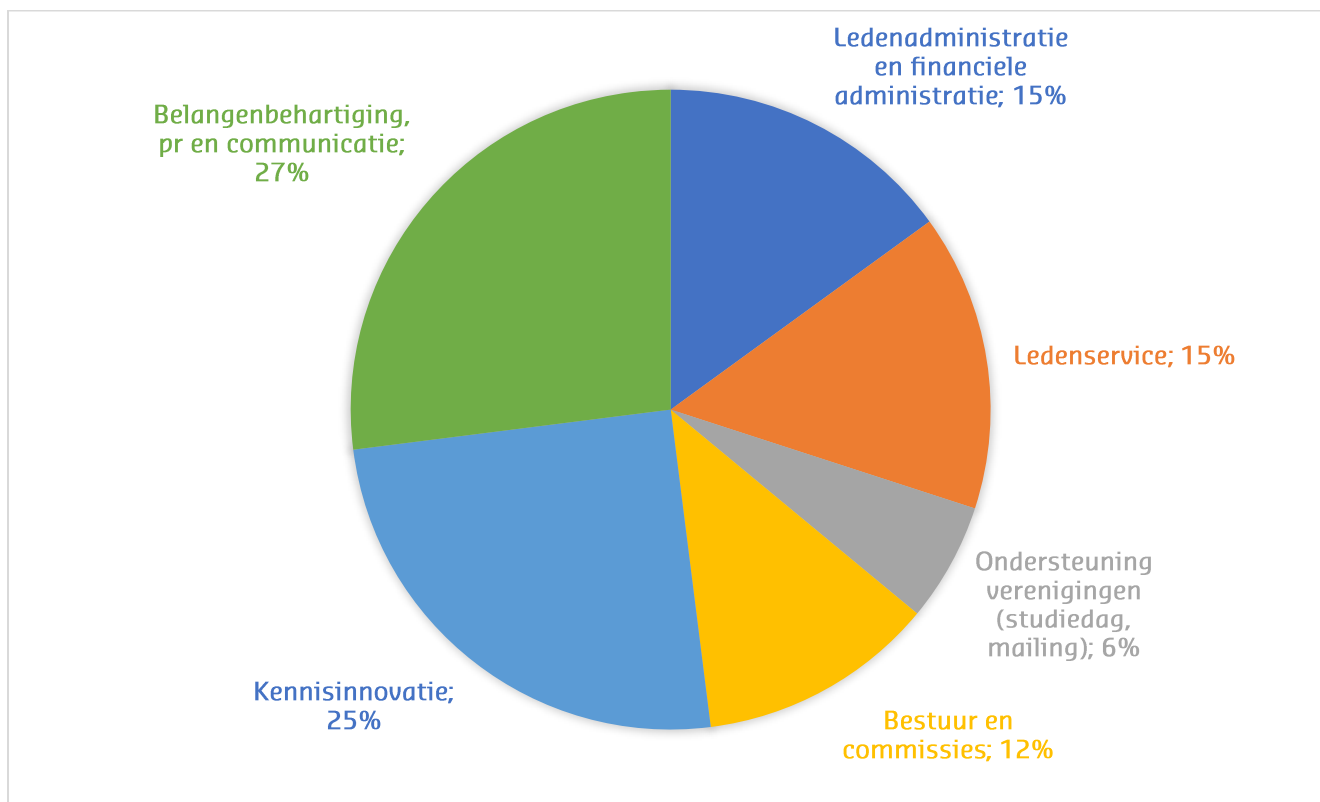
In totaal hebben we als FVB-bureau 3,0 fte beschikbaar. Hierbij zijn de tijdelijke medewerker voor het project Generieke Module Vaktherapie en de verenigingscoördinator niet meegerekend. Laura Pattel en Rosemarie Hulsman hebben het FVB-bureau ondersteund in 2018. Als uitzendkracht zijn zij gemiddeld 6 uur per week actief geweest op het bureau. Rosalie Schonagen is in november gestart met haar afstudeerstage op het gebied van communicatie.

FVB in uren en euro's

De FVB-medewerkers samen vormen in 2018 in totaal 3,0 fte. Dit zijn de medewerkers op het FVB-bureau, exclusief de coördinator Generieke Module Vaktherapie en de verenigingscoördinator.

Het totaal van de begroting voor 2018 bedraagt € 655.170,-. Dit is inclusief de begroting voor het Register Vaktherapie. Dit is € 139,10 per gewogen lid. Dit bedrag is als volgt verdeeld over de verschillende activiteiten:

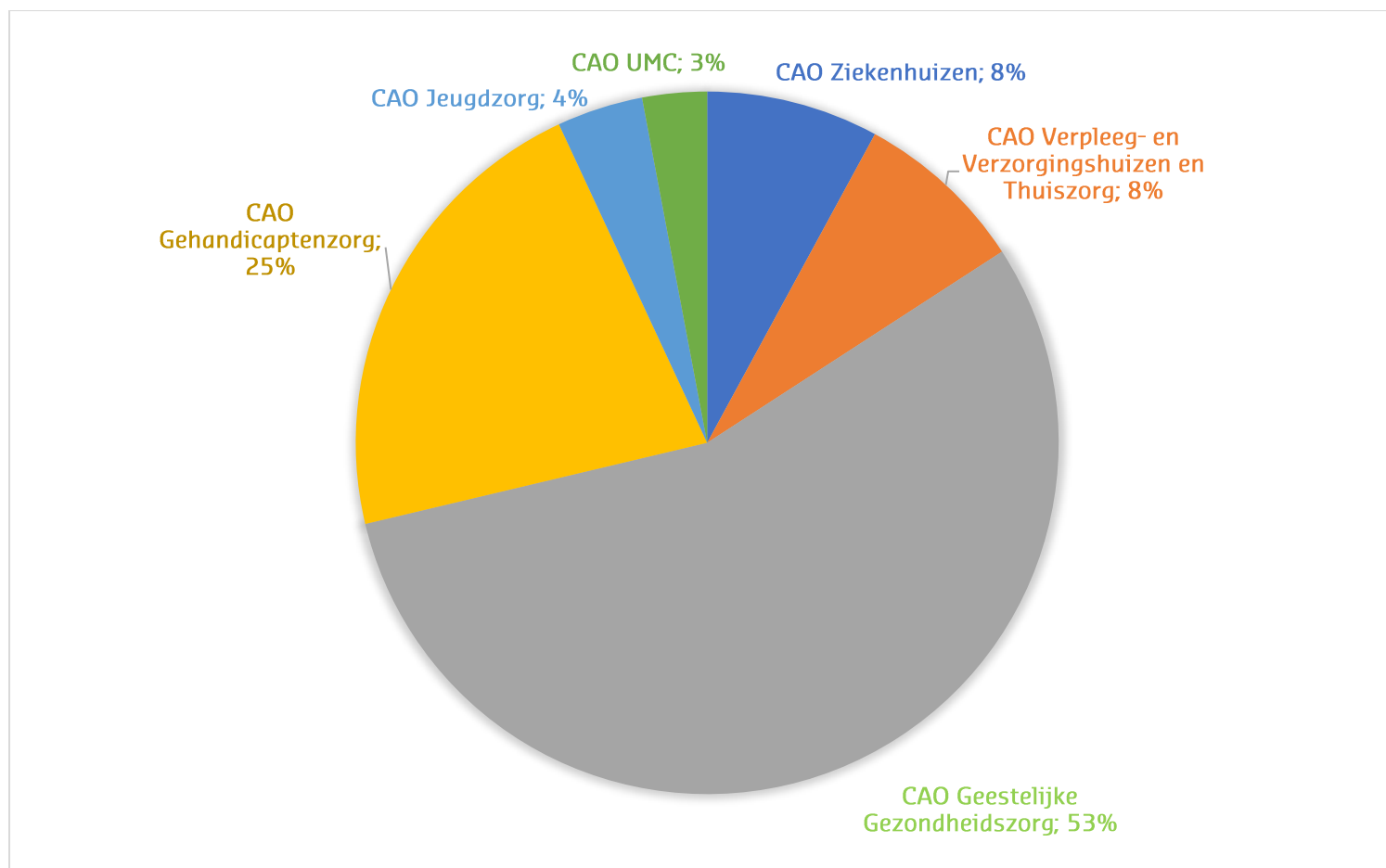
Verdeling bedrag per lid over de activiteiten (in %)

Als FVB betalen we namens de aangesloten beroepsverenigingen een bijdrage aan werknemersorganisatie FBZ voor elk lid dat valt onder een van de volgende cao's: Ziekenhuizen, Gehandicaptenzorg, Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, Geestelijke gezondheidszorg, Jeugdzorg, Gezondheidscentra, Universitaire Medische Centra en Nederlandse Universiteiten. De FBZ voert de cao-onderhandelingen namens de FVB en onderhandelt ook over het sociaal plan bij reorganisaties.

In totaal gaat het om 1.099 leden en een bedrag van € 21.403. Dit komt op € 1,48 per lid per maand.

Verdeling cao's

Samenwerkingsverbanden

Als FVB werken we op verschillende gebieden met diverse partijen samen om zo onze doelen te bereiken. Soms gaat het om tijdelijke samenwerking gerelateerd aan een bepaalde ontwikkeling, soms om langdurige samenwerking. De belangrijkste samenwerkingsverbanden waar we als FVB aan deel hebben genomen in 2018 zijn:

- Federatie Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ)
- Register Schematherapie
- Landelijk Overleg Opleidingen Vaktherapeutische Beroepen (LOO VTB)
- Alliantie Kwaliteit GGz (Akwa)

Federatie Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ)

FVB is lid van de werknemersorganisatie Federatie Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ). FBZ onderhandelt namens de aangesloten beroepsorganisaties in de zorg voor de cao's Ziekenhuizen, Gehandicaptenzorg, Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, Geestelijke gezondheidszorg, Jeugdzorg, Gezondheidscentra, Universitaire Medische Centra en Nederlandse Universiteiten. Ook onderhandelt FBZ over sociale plannen bij reorganisaties. FBZ informeert cao-leden van de bij de FVB aangesloten beroepsverenigingen over de onderhandelingen. Zij mogen ook stemmen over het onderhandelingsresultaat.

Register Schematherapie

Vanaf december 2014 is het Register Schematherapie geopend voor vaktherapeuten. Vaktherapeuten kunnen toetreden onder de titel 'schematherapeutisch werker'. Er is een reglement opgesteld met duidelijke eisen waaraan vaktherapeuten dienen te voldoen op het gebied van cursussen, supervisie en intervisie. Hiernaast is er een 'grandfathering'-regeling opgesteld die het mogelijk maakt om ervaren vaktherapeuten die al ruime ervaring hebben met schematherapie, te laten toetreden.

Landelijk Overleg Opleidingen Vaktherapeutische Beroepen (LOO VTB)

Sinds 2014 maken alle erkende opleidingen vaktherapeutische beroepen (met uitzondering van de VU/PMT) deel uit van het Landelijk Overleg Opleidingen Vaktherapeutische Beroepen (LOO VTB). Ook de FVB is sinds 2014 lid van het LOO VTB.

Alliantie Kwaliteit GGz (Akwa)

Wij als FVB zijn lid van Alliantie kwaliteit GGz (Akwa), een samenwerkingsverband dat begin 2019 definitief wordt opgericht. Akwa zet in op kwaliteit, toegankelijkheid en doelmatigheid van de geestelijke gezondheidszorg. Het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ (NKO) en het beleidsonderdeel van de Stichting Benchmark GGz moeten per 1 januari 2019 geheel geïntegreerd zijn in Akwa.

Fonds Individuele Rechtsbijstand

De verenigingen vullen het fonds voor individuele rechtsbijstand voor leden. Ieder lid heeft recht op 8 gratis adviesuren uit dit fonds. Na 8 uur worden de uren doorberekend. Een extern jurist adviseert de leden.

In 2018 hebben 11 leden advies gevraagd over hun werksituatie. Het aantal leden dat advies heeft gevraagd is gelijk gebleven aan 2017, want toen waren dat ook 11 leden. Van de 11 verzoeken om advies zijn er 10 zaken afgerond, 1 dossier heeft in 2019 nog een vervolg gekregen.

Net als in voorgaande jaren werd ook in 2018 advies gevraagd over vaststellingsovereenkomsten vanwege het beëindigen van het dienstverband. In tegenstelling tot 2016 en 2017 zijn deze vaststellingsovereenkomsten niet meer het gevolg van een reorganisatie, maar zijn individuele geschillen met de werkgever de aanleiding om het dienstverband te beëindigen.

De overige adviesverzoeken waren zeer divers. Leden vroegen advies over onbetaald verlof, zwangerschapsverlof, arbeidsongeschiktheid en re-integratie. Ook werd advies gevraagd over een samenwerkingsovereenkomst en of de werkgever eenzijdig huisregels mocht opleggen.

Ook in 2018 kreeg de jurist weer enkele vragen over niet-uitbetaalde overwerkuren en vakantie-uren. Tip: Controleer iedere maand je loonstrook en indien je vermoedt dat er iets niet klopt, neem dan direct contact op met jouw werkgever.

Tijdschrift voor vaktherapie

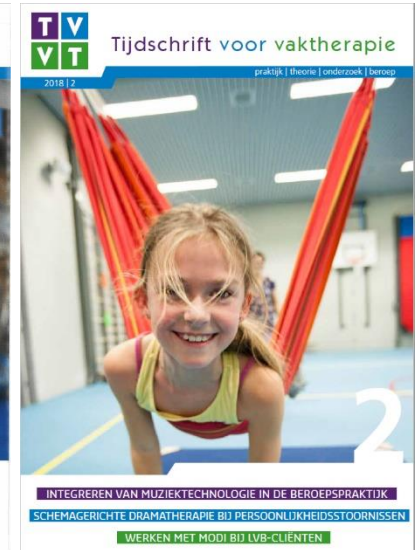
Het Tijdschrift voor vaktherapie publiceert artikelen over de praktijk, theorie en onderzoek op het gebied van de vaktherapeutische beroepen. Het Tijdschrift dient in bredere zin voor de verspreiding van kennis over de verschillende vaktherapeutische beroepen binnen de diverse werkvelden. Daarnaast wil het Tijdschrift voor vaktherapie stimuleren tot het aanzetten van een kritische discussie. Op deze manier draagt het Tijdschrift voor vaktherapie bij aan de verdere professionalisering van de vaktherapeutische beroepen.

De redactie begeleidt de auteur in het hele traject: van idee tot publicatie waarbij het uitgangspunt is te komen tot een goed geschreven artikel van voldoende kwaliteit voor het Tijdschrift van vaktherapie. Voor de redactie is en blijft het een uitdaging een goed en uitgebalanceerd tijdschrift bij de lezers te brengen. Het kritisch bekijken van binnenkomende artikelen en het terugkoppelen van feedback aan de auteurs zijn een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden.

Het Tijdschrift voor vaktherapie is ook in 2018 vier keer verschenen in een oplage van ongeveer 3.500 exemplaren per editie. De vierde editie was zoals ieder jaar een themanummer, met als thema 'De rol van de therapeut'. Dit themanummer kent maar liefst 64 pagina's!

Het Tijdschrift voor vaktherapie in 2018:

- In 2018 komt het totaal aantal gepubliceerde pagina's van het Tijdschrift voor vaktherapie uit op precies 200;
- Er zijn in 2018 in totaal 12 artikelen verschenen, gemiddeld dus drie per editie;
- Er zijn in 2018 vijf Uit de Praktijk-verhalen verschenen;
- In iedere editie zijn er gemiddeld minimaal twee boeken besproken, met in totaal 12 boeken in 4 edities;
- Er zijn 12 publicaties besproken;
- Het aantal columns in 2018 komt uit op 7 en het aantal interviews op 3;

Register Vaktherapie

Op 1 januari 2018 waren er 1.730 leden ingeschreven in het Register Vaktherapie. In 2018 waren er 249 nieuwe inschrijvingen.

De Registratiecommissie heeft in 2018 vier keer vergaderd. In 2018 zijn naast het behandelen van bezwaren, de volgende punten aan de orde geweest:

- Nieuwsbrieven Register Vaktherapie
- Resultaten steekproef 2018
- Evaluatie Register Vaktherapie 2018/2019

In 2018 zijn door de Accreditatiecommissie behandeld:

- 1096 aanvragen voor accreditatie van scholing
- 54 aanvragen voor accreditatie profilering en
- 81 aanvragen voor accreditatie intervisie

In 2018 zijn door de Beoordelingscommissie behandeld:

- 99 aanvragen voor uitstel en
- 24 aanvragen accreditatie van supervisors

In 2018 zijn door de Registratiecommissie behandeld:

- 20 bezwaren tegen besluiten van de Accreditatiecommissie of Beoordelingscommissie. Hiervan zijn er 6 afgewezen en 12 toegekend. In 2 gevallen heeft de Registratiecommissie de hardheidsclausule toegepast.

In 2018 is geen beroep aangetekend tegen uitspraken op bezwaren van de Registratiecommissie.

Visitatie

Zorgverzekeraars stellen voorwaarden aan beroepsgroepen waarvan zij zorg vergoeden vanuit de aanvullende verzekering, dus ook aan vaktherapeuten. Een van de voorwaarden is dat de beroepsvereniging een programma van praktijkvisitatie heeft waarin gecontroleerd wordt of de praktijk voldoet aan de wettelijke eisen voor praktijkvoering.

Naast wettelijke eisen moet je als vrijgevestigde vaktherapeut ook voldoen aan de eisen voor praktijkvoering zoals de consumenten- en patiëntenorganisaties deze hebben vastgesteld. Deze eisen hebben we als FVB vastgelegd in de Richtlijnen voor de Vrijgevestigde Vaktherapeut.

Met het visitatieprogramma bieden we leden de gelegenheid om te voldoen aan de eisen van zorgverzekeraars. We organiseren deze visitatie met een onafhankelijke partij, Visie-tatie. Leden zijn vanuit de FVB niet verplicht om aan het visitatieprogramma deel te nemen.

In 2018 heeft Visie-tatie **36** visitaties uitgevoerd.

Hoogtepunten in 2018

Eerste Vaktherapie-prijs uitgereikt

Met de Vaktherapie-prijs willen we als FVB bepaalde initiatieven of plannen van vaktherapeuten waarderen. De prijs wordt elke twee jaar uitgereikt, in 2018 voor het eerst tijdens het FVB-congres op zaterdag 3 november 2018. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 1.000,- om het idee, plan, project of de aanpak (verder) uit te voeren en daarnaast uit het kunnen inzetten van 25 uur aan expertise of helpende handen voor de uitvoering. Bovendien ontvangt de winnaar zelf een geldbedrag van € 250,-.

Het thema in 2018 was 'samenwerking'. Door samen te werken kun je verder komen. Je gaat voor een gezamenlijk resultaat, stemt af, zet je eigen kwaliteiten in, benut die van de ander en vindt een evenwicht tussen eigen belang en het belang van de samenwerkingspartner.

Uiteindelijk zijn er 15 inzendingen geweest. De jury (bestaande uit drie leden) heeft deze inzendingen beoordeeld op samenwerking, aanpak, resultaat en duurzaamheid. Uiteindelijk zijn de volgende drie inzendingen genomineerd:

- **Ellen Geens, Jolien Steemans en Louise Lurquin met 'Alles wat je zegt is niet alles wat je voelt':** Een workshop voor scholen rondom het thema kanker voor jongeren van 12-16 jaar, om zo een moeilijk onderwerp bespreekbaar te maken
- **Anne Vernooijs met 'Dichtbij dagbesteding – Dagbesteding op Maat':** Kleinschalige dagbesteding op maat aan jongeren en (jong)volwassenen met psychiatrische problematiek met een normale tot bovengemiddelde intelligentie, zodat de cliënt uiteindelijk de praktische vaardigheden, het zelfvertrouwen, de zelfontplooiing en zelfredzaamheid vergroot
- **Pim Hoek met 'Ontwikkeling kennisnetwerk vluchtelingen en statushouders':** Een kennisnetwerk van vaktherapeuten of andere partners die werken/bezig zijn met vluchtelingen, asielzoekers en statushouders. Dit om uiteindelijk kennis en expertise te delen, om samenwerkingsverbanden met externe organisaties te versterken en uit te breiden, een plan van aanpak te ontwikkelen voor onderwijs en een bijdrage te leveren aan onderzoek naar de waarde van de vaktherapeutische interventies voor deze doelgroep

Deze drie genomineerden hebben tijdens het FVB-congres een korte pitch hebben gehouden. De congresgangers konden vervolgens stemmen en zo de winnaar bepalen van de Vaktherapie-prijs 2018. Dit is geworden Pim Hoek met het project 'Ontwikkeling kennisnetwerk vluchtelingen en statushouders'.

Irene Rentenaar (directeur FVB) overhandigt tijdens het FVB-congres op 3 november 2018 de Vaktherapie-prijs aan winnaar Pim Hoek en mede-initiatiefnemers Arja Diepstraten, Esther Koster en Renny Polstra voor het project 'Ontwikkeling kennisnetwerk vluchtelingen en statushouders'.

FVB-Congres 2018: Vaktherapie werkt. Hoe dan?

Zaterdag 3 november 2018 vond het FVB-congres 'Vaktherapie werkt. Hoe dan?' plaats op de Kenniscampus Ede. Een dag met zo'n 325 deelnemende vaktherapeuten. Het congres was een mooi evenement om nieuwe kennis over vaktherapie op te doen en om andere vaktherapeuten te ontmoeten. Verdiepen, ontmoeten en inspireren: daar ging het om deze dag. Als thema is er gekozen voor de werkingsmechanismen binnen de vaktherapie. Door stil te staan bij de vraag 'Hoe werkt vaktherapie?' wilden we vaktherapeuten stimuleren in het proces van wetenschappelijk denken over het eigen vak. Twee benaderingen van werkingsmechanismen stonden tijdens de workshops op het congres centraal: de stoornisgerichte benadering en de stoornisoverstijgende/transdiagnostische benadering.

Naast de workshops is er ook een Keynote lecture gegeven door prof. Dr. W. Cahn. Zij heeft een beeld geschetst hoe wetenschap en praktijk zich in de (geestelijke) gezondheidszorg op een constructieve manier tot elkaar kunnen verhouden.

Het congres is door deelnemers beoordeeld met een ruime 7,4.

Resultaten branche- onderzoek bekend

In mei 2018 heeft de FVB samen met de vaktherapie-opleidingen een branche-onderzoek gehouden onder alle (bijna) afgestudeerde vaktherapeuten. We wilden in beeld krijgen hoe groot het werkveld is en hoe dit er anno 2018 uitziet. Het is een uitgebreid onderzoek geweest onder 1.053 vaktherapeuten waarbij we veel informatie hebben verzameld. We zien dat we op de goede weg zitten, maar het rapport geeft ook aanknopingspunten voor verdere acties om de puntjes op de i te kunnen zetten. Daar gaan we in 2019 mee aan de slag.

Hieronder de belangrijkste uitkomsten:

- Veruit de meeste respondenten zijn vrouw (87%), tegenover 13% man;
- 55% van de respondenten is in loondienst, 34% zelfstandig, 12% beide;
- 69% van de vaktherapeuten is gespecialiseerd in een bepaalde methodiek, meest genoemd zijn cognitieve gedragstherapie, systeem/gezinstherapie en schematherapie;
- Over het algemeen zijn mensen blij met hun werk (loondienst 87%, zelfstandige 78%). Minder prettig is de hoge werkdruk en de urenverantwoording bij mensen in loondienst en de vele nevenactiviteiten en het werven van cliënten bij vvt-ers;
- Zelfstandigen hebben moeite met het werven van cliënten;
- Vaktherapeuten in loondienst vinden het moeilijk om vaktherapie een plek in de organisatie te geven, want het is niet evidence based;
- Opleidingen sluiten goed aan bij praktijk. Geen grote verschillen tussen disciplines, hogescholen of afstudeerjaren;
- Tevredenheid over de FVB geeft geen verschil tussen de verenigingen. Een kwart is neutraal, meer dan de helft is tevreden en rond de 10% is zeer tevreden;
- Bij de vraag naar behoeftes en wensen valt op dat leden meer behoefte hebben aan cursussen, product- en modulebeschrijvingen en overzicht van evidenties van methodieken en interventies. Leden hebben betere toegang, maar blijkbaar ook meer behoefte. Dit kan komen doordat verenigingen vooral mensen trekken die serieus bezig zijn met hun vak.

Naamswijziging opleidingen Creatieve en Kunstzinnige Therapie naar Vaktherapie

De hogescholen Stenden, Zuyd, HAN, HU en Leiden hebben in september 2018 de naam van de opleidingen Creatieve Therapie en Kunstzinnige Therapie naar Vaktherapie gewijzigd. De opleidingen vinden dat Vaktherapie als naam beter aansluit op het werkveld waar deze term al jaren gangbaar is. De inhoud van de opleidingen is hetzelfde gebleven, maar met het gebruik van dezelfde naam voor de verschillende opleidingen willen de opleidingen een eenduidig en sterk profiel neerzetten.

Als FVB maken we ons al vanaf onze oprichting sterk voor eenduidige benaming. We pleiten voor het gebruik van de term vaktherapie omdat hier alle disciplines onder te scharen zijn. Inmiddels raakt vaktherapie steeds meer ingeburgerd. Denk aan de Week van de Vaktherapie, de Generieke Module Vaktherapie en nu ook de opleiding Vaktherapie aan de hogescholen.

De naamswijziging is op donderdag 31 mei 2018 gepresenteerd bij NHL Stenden Hogeschool in Leeuwarden.

Tweede Week van de Vaktherapie

Van maandag 12 tot en met zondag 18 november 2018 heeft de tweede Week van de vaktherapie plaats gevonden. In deze jaarlijks terugkerende week willen we met elkaar vaktherapie op de kaart zetten. Dit doen we samen met alle vaktherapeuten in Nederland. Als FVB faciliteren we de leden om een eigen activiteit te kunnen organiseren tijdens deze week. Dit kan van alles zijn: dagelijkse Facebook-berichten met ervaringsverhalen van cliënten, een workshop voor verwijzers, een lezing over autisme, faalangst of ADHD voor ouders of een open dag van de instelling of praktijk.

Op de website www.weekvande vaktherapie.nl is voorafgaand aan de Week van de Vaktherapie de agenda te vinden met alle activiteiten die tijdens de Week van de Vaktherapie door het hele land plaatsvinden. Geïnteresseerden kunnen zoeken wat er in de buurt te doen is. In 2018 hebben we een aantal materialen toegevoegd aan het promotiemateriaal dat ook in 2017 al bestond. Vaktherapeuten konden posters, kaarten, flyers, buttons en pennen bestellen. Er is een poster, flyer en begeleidende brief meegestuurd met het Tijdschrift voor vaktherapie, zodat elke vaktherapeut een setje had en werd geënthousiasmeerd om aan de slag te gaan. Ter ondersteuning hebben we via de website tal van praktische ondersteuning geboden zoals downloads van het logo, een standaard PowerPoint-presentatie, een voorbeeld persbericht en uitnodiging en een draaiboek. Daarnaast konden leden hier een inspiratieboekje en praktische tips vinden.

De tweede Week van de Vaktherapie kreeg gemiddeld een 8 van vaktherapeuten die mee hebben gedaan.

Commissies

Commissie Sociaal Beleid

De commissie Sociaal Beleid richt zich hoofdzakelijk op vragen die komen vanuit leden over de FWG 3.0. Deze functiewaardering in de gezondheidszorg is een manier om functies te beschrijven in schalen en daar vervolgens een waardering aan te verbinden. Deze waardering vertaalt zich in een inschaling waar een inkomen aan verbonden is dat vastgelegd is in de betreffende cao's.

De meeste functies zijn beschreven. Door functies opnieuw te beschrijven, probeert men soms de kosten te verlagen. De commissie Sociaal Beleid kan met leden meekijken naar de te nemen stappen van beschrijving tot waardering. Het eerste advies is altijd om te zorgen voor een goed passende beschrijving, want daaruit volgt de waardering.

In 2018 zijn er 9 vaktherapeuten uit organisaties geweest die een beroep hebben gedaan op de Commissie Sociaal Beleid. Er worden vragen gesteld over arbeidscontracten, pensioenen en cao-afspraken. Al deze vragen zijn naar tevredenheid beantwoord.

Commissie Evidentie

De Commissie Evidentie (voorheen Commissie Richtlijnen) heeft als taak vaktherapeutische evidentie te verzamelen, te beoordelen en te beschrijven conform EBRO-standaarden. In het verleden waren de activiteiten vooral gericht op het onderbouwen van vaktherapeutische interventies binnen multidisciplinaire richtlijnen. Tegenwoordig ligt het accent meer op de vertaalslag van evidentie naar zorgstandaarden. De naam van de commissie is veranderd van Commissie Richtlijnen naar Commissie Evidentie, om aan te sluiten bij deze bredere vraag naar evidentie.

De groep bestaat uit in onderzoek geschoolde vaktherapeuten uit het werkveld en van de opleidingen. Het doel is evidentie beschikbaar te stellen aan het werkveld. Deze evidentie kan ingezet worden voor bijvoorbeeld het onderbouwen van producten en modulen en bij de ontwikkeling van zorgstandaarden en generieke modulen. De evidentie wordt gepubliceerd op de FVB-site zodat deze voor iedereen toegankelijk is. De commissie werkt in principe proactief, maar zal daar waar de maatschappelijke ontwikkelingen dat vragen, reactief evidentie verzamelen. Zo is er in 2018 een onderhoudsagenda ontwikkeld voor de zorgstandaarden en generieke modulen, waaraan de Commissie Evidentie heeft bijgedragen.

De Commissie Evidentie heeft in 2018 drie keer vergaderd ten behoeve van de ontwikkeling en het onderhoud van de zorgstandaarden. Daarnaast is ook gewerkt aan medium specifieke reviews. Tenslotte hebben de commissieleden de vertegenwoordigers van de FVB in de diverse projecten van het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ (vanaf begin 2019 Akwa) ondersteund.

De commissie wordt ondersteund door de lectoren Susan van Hooren, lectoraat KenVak (Hogeschool Zuyd), Jooske van Busschbach, lectoraat Bewegen, Gezondheid en Welzijn (Hogeschool Windesheim), Marinus Spreen, lectoraat Social Works and Arts Therapies (Stenden Hogeschool), Eric Baars, lectoraat Antroposofische gezondheidszorg (Hogeschool Leiden). In 2018 is aangesloten Artur Jaschke, lectoraat Muziektherapie (ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten).

Mede vanwege de veranderingen op het gebied van richtlijnen en zorgstandaarden is besloten om in 2019 niet met een vaste commissie te werken maar met inhoudelijke experts evidentie. Met deze werkwijze proberen we flexibel aansluiting te vinden bij actuele vragen vanuit het werkveld en Akwa. Begin 2019 zullen concrete afspraken worden gemaakt over de precieze taken van de experts evidentie.

Commissie Product- en Module Ontwikkeling (CPMO)

De Commissie Product- en Module Ontwikkeling (CPMO) ontwikkelt visie en beleid betreffende vaktherapeutische interventiebeschrijvingen. Dit doet de commissie in het kader van kennisontwikkeling en positionering van de vaktherapeutische beroepen. CPMO biedt ondersteuning aan en adviseert bij het ontwikkelen en beschrijven van vaktherapeutische interventies (producten en modulen).

In 2018 heeft CPMO diverse schrijftrainingen, workshops en lezingen verzorgd, in veel gevallen in samenwerking met de beroepsverenigingen. Zo worden de NVBT en de NVDAT ondersteund bij de start van meerdere schrijfgroepen, hierbij werden aan de hand van de Handleiding Interventiebeschrijvingen vaktherapeutische beroepen (2016) en de bijbehorende werkbladen, vaktherapeuten getraind in het beschrijven van interventies.

Eind 2018 zijn er 21 interventies in proces (2 dans, 1 PMKT, 8 beeldend, 7 drama, 0 muziek, 2 PMT, 0 speltherapie, 1 vaktherapie-breed), waarvan 7 in de vorm van een module en 14 in productvorm. In 2018 zijn vijf interventies geaccordeerd en gepubliceerd op de website (1 beeldend, 2 PMT, 2 drama). Geaccordeerde interventiebeschrijvingen zijn gepubliceerd op de site www.databankvaktherapie.nl. Actuele interventies zijn hiermee toegankelijk zowel voor vaktherapeuten alsook voor niet-vakgenoten zoals verwijzers, managers en beleidsmakers.

De CPMO ondersteunt het traject van doorontwikkeling van interventies vaktherapie. Dit in aansluiting op de in de 'Strategische onderzoeksagenda voor de vaktherapeutische beroepen' beschreven onderzoeklijnen, waarbij het gaat om de effecten van vaktherapeutische interventies die gericht zijn op een specifieke doelgroep of problematiek. Op basis van goede beschrijvingen zijn interventies in de toekomst op effectiviteit te onderzoeken. Een van de hierop aansluitende doelen binnen kennisinnovatie van de FVB is de doorontwikkeling van producten vaktherapie naar modulen vaktherapie. Met het doorontwikkelen van productbeschrijvingen, wordt in dit geval de stap bedoeld waarin interventies die in de praktijk hun waarde hebben bewezen en inmiddels zijn beschreven in de vorm van een product en gepubliceerd zijn bij de FVB/CPMO, vanuit productvorm verder worden ontwikkeld tot een beschreven consensus based modulevorm.

In 2018 heeft 1 module het traject van product naar consensus based module in het kader van doorontwikkelen gemaakt: *'Individuele beeldende therapie gericht op het herstel van actorschap, voor psychiatrische patiënten met een ontwrichtende verlieservaring.'* Tineke de Graaf, auteur van het product dat aan de module ten grondslag ligt, heeft hierin een voorstrektersrol op zich genomen in de verbindende samenwerking tussen studenten, beeldend therapeuten en auteurs.

De feedbackcirkel groeit en bestaat eind 2018 uit 11 actieve vaktherapeuten. De feedbackcirkel werkt als krachtige ondersteuning bij de feedbackrondes op de interventies die in proces naar accordering en publicatie zijn bij de CPMO. De leden van de feedbackcirkel volgden in 2018 één ondersteunende bijeenkomst. De CPMO zoekt actief naar commissieleden en leden voor de feedbackcirkel. Dit vanwege de toestroom van interventiebeschrijvingen ter feedback en accordering en daarmee een toename van druk op de feedbackleden. Daarnaast draagt de CPMO de zorg voor kennisborging op het gebied van interventiebeschrijvingen vaktherapie.

De CPMO-commissie- en feedbackcirkelleden volgden in 2018 een training, verzorgd door het Nederlands Jeugdinstituut (Nji). Explicitering van kwaliteitscriteria voor de beschrijving en beoordeling op Basis- en Plusniveau en aandachtspunten bij de begeleiding op de verschillende niveaus kwamen hierbij aan de orde.

Commissie Vrijgevestigde Vaktherapeuten (VVT)

In 2018 is er door de Commissie Vrijgevestigde Vaktherapeuten gewerkt aan de volgende punten:

- Er is in 2018 één studiedag gehouden, gericht op positionering en profilering van de eigen praktijk. Deze is goed bezocht door de achterban. Op deze studiedag is middels een workshop ook het belang van visitatie en registratie aan bod gekomen.
- Er is op de studiedag en in nieuwsbrieven aandacht geweest voor het vergroten van het aantal ingevulde tevredenheidsonderzoeken, ingevuld door cliënten of hun vertegenwoordiging. VVT-ers hebben verder in het kader van onderzoek mee kunnen doen aan het onderzoek VAKEFFECT, gericht op volwassenen.
- Ten aanzien van het verkrijgen van een keurmerk voor een eigen praktijk vaktherapie is in 2018 een onderzoek afgerond, waaruit gebleken is dat het Kiwa-keurmerk een goed, goedkoop en door gemeenten erkend keurmerk is.
- VVT-ers zijn op de hoogte gebracht van de nieuwe AVG-wet die in 2018 zijn intrede heeft gedaan. Vanuit het FVB-bureau zijn hier gerichte acties en tools op ingezet die direct bruikbaar zijn gebleken voor VVT-ers.
- In het kader van ledenbinding zijn diverse nieuwsbrieven verstuurd aan de achterban en is de facebookpagina voor VVT-ers goed beheerd en van nieuwe informatie voorzien.
- De Commissie VVT heeft zijdelings meegedacht in de totstandkoming van het Jeughulp Informatiepakket (JIP) en Jeugd Expertise Team (JET) en leden hiervoor geworven. Dit loopt door in 2019.
- Er is een stuk geschreven richting de opleidingen in het kader van de plek van vrijgevestigden binnen de opleiding en hoe zij de Commissie VVT hierbij kunnen inzetten.
- Er is een enquête gedaan over de financiering WMO en Jeugdwet en deze is uitgewerkt door een lid van de VVT-commissie. Naar aanleiding daarvan zijn er speerpunten bepaald voor belangenbehartiging.

FVB Kennisnetwerken

FVB Kennisnetwerken

Kennisnetwerken zijn in feite de multidisciplinaire werkveldgroepen binnen de vaktherapie. In samenwerking met meerdere vaktherapeutische disciplines wordt specifieke kennis over een bepaalde doelgroep, diagnose of kennisgebied verder ontwikkeld en krijgen de vaktherapeutische interventies meer lading en een positie in de praktijk. Contacten met de lectoraten in de vaktherapie zijn hierbij natuurlijk onmisbaar.

Wat we als FVB vooral stimuleren is dat kennisnetwerken met hun gebundelde expertise samenwerking aangaan met stichtingen, maatschappelijke instellingen en specialisten van andere (niet-vaktherapeutische) disciplines in het werkveld. Want als vaktherapie onderdeel gaat uitmaken van brede samenwerkingsverbanden, zullen we als vaktherapie een meer vanzelfsprekende positie kunnen innemen. De kunst is eigenlijk om als vaktherapeutische disciplines onlosmakelijk verbonden te zijn met andere disciplines en partijen, zodat het geheel geschaad zou worden als je ons wegdenkt.

Met bovenstaande als doelstelling in gedachten kunnen we ongelooflijk trots zijn op wat diverse kennisnetwerken hebben bereikt, en zij verdienen veel waardering voor hun inspanningen. Zo heeft het FVB Kennisnetwerk Oncologie goede contacten met het Nederlands Kanker Instituut en maakt vaktherapie onderdeel uit van de conceptversie van de richtlijn ‘Vermoeidheid bij kanker in de palliatieve fase’.

Het FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie (ArVT) heeft de transdiagnostische versie van de methodiek inmiddels beschreven in een handboek van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Ook is de methodiek begin november toegelaten tot een erkenningstraject van het NJI. Het FVB Kennisnetwerk Vluchtelingen & statushouders is op 25 september 2018 opgericht en heeft contacten met goededoelenorganisaties (zoals War Child, Unicef, Save the Children), de ARq Psychotrauma Expert groep, COA Nederland en andere maatschappelijke partijen. De eerste Vaktherapieprijs, uitgereikt op het FVB-congres in 2018, is gegaan naar dit kennisnetwerk: een enorme impuls om alle samenwerkingsideeën verder te ontwikkelen.

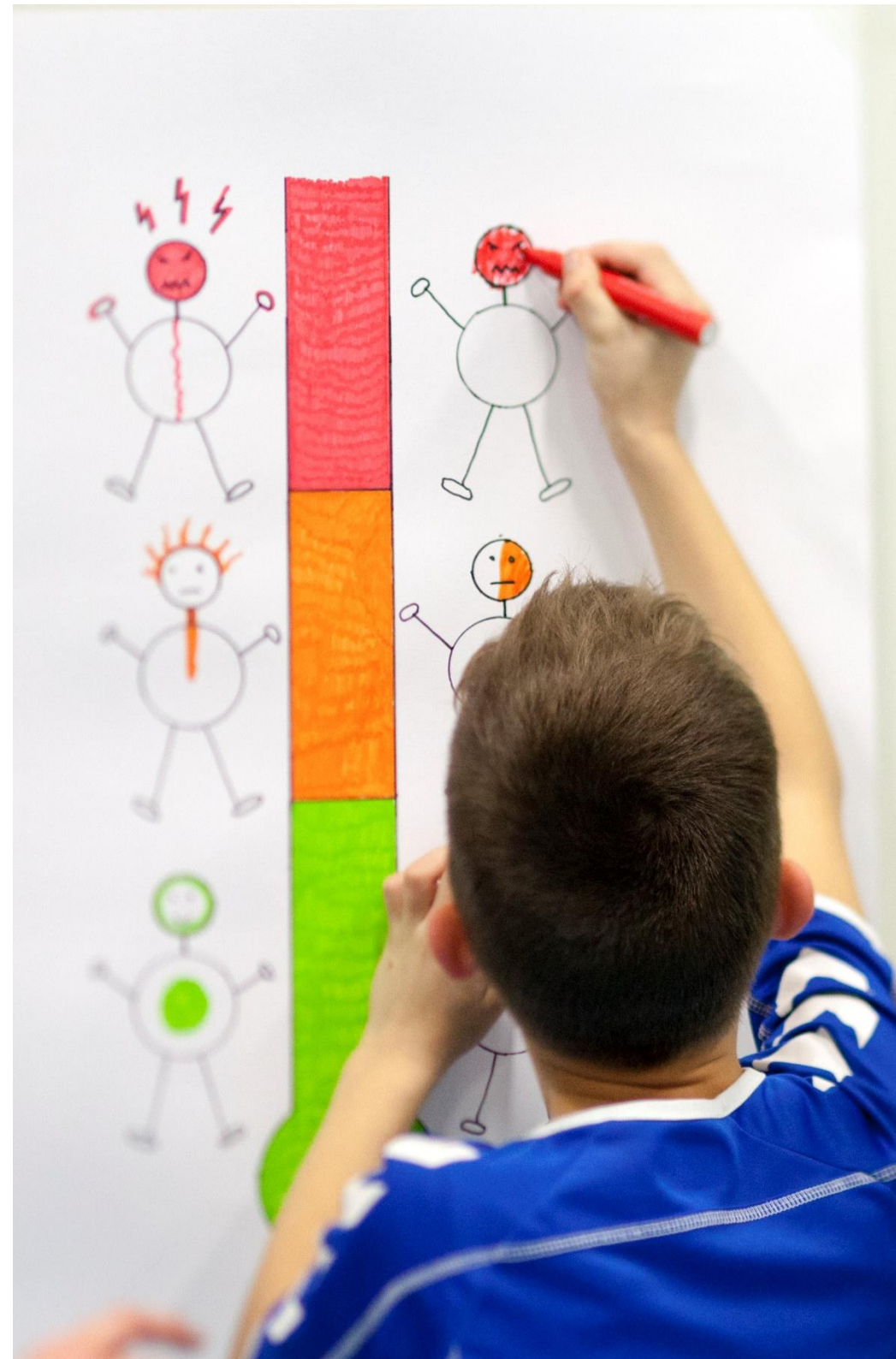
Helaas bleek het FVB Kennisnetwerk Autisme Spectrum Stoornis (ASS) al geruime tijd niet meer actief en was een doorstart niet mogelijk door gebrek aan leden en duidelijke plannen. In 2018 is daarom besloten dit kennisnetwerk on-hold te zetten en eerst vanuit de diverse beroepsverenigingen te werken aan een goede basis voor een toekomstig vitaal kennisnetwerk. Het FVB Kennisnetwerk Forensische Vaktherapie heeft een eigen traditie van een jaarlijkse bijeenkomst. Gekeken gaat worden met welke partijen dit kennisnetwerk samenwerking kan zoeken om expertise in te brengen.

Tot slot is er eind december een eerste oriëntatie geweest op de mogelijkheden van een FVB Kennisnetwerk Vaktherapie in het passend onderwijs. In 2019 zal deze oriëntatie worden voortgezet.

FVB Kennisnetwerk Forensische Vaktherapie

Het FVB Kennisnetwerk Forensische Vaktherapie verenigt zoveel mogelijk vaktherapeuten uit het forensisch en justitieel werkveld. Het netwerk faciliteert en stimuleert uitwisseling van expertise, waardoor de kwaliteit van de beroepsuitoefening bevordert.

Het FVB Kennisnetwerk Forensische Vaktherapie heeft zichzelf ook in 2018 het doel gesteld om netwerkliden bij elkaar te brengen om kennis met elkaar te delen en met elkaar in contact te komen. Er is op 22 november 2018 een studiedag georganiseerd waarbij vaktherapeuten die werkzaam zijn in de forensische zorg bij elkaar kwamen om te netwerken en kennis te delen. Het thema van de studiedag was parallelprocessen, "wat hier gebeurt, gebeurt ook daar". Ook in 2018 was de opkomst groot: er waren bij elkaar zo'n 100 mensen.

FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie (ArVT)

Het bestuur

Twee leden hebben in 2018 afscheid genomen van het bestuur, maar in maart 2018 zijn drie nieuwe leden gestart. Het bestuur telt nu 6 leden. In de eerste helft van 2018 hebben de vergaderingen in het teken gestaan van het inwerken en verder professionaliseren van het nieuwe bestuur. De samenwerking met het FVB Bestuurslid Kennisinnovatie is aangescherpt en het FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie zoekt actief de samenwerking met de FVB en de hogescholen.

Vergaderingen

- Het bestuur heeft vier keer vergaderd;
- Er zijn 2 overleggen geweest met het oude en nieuwe bestuur gezamenlijk om de bestuursoverdracht te doen, en om consensus te vinden over een aantal cruciale onderdelen in de methode;
- Er zijn overleggen geweest met het FVB Bestuurslid Kennisinnovatie en met de ondersteuner van de ontwikkelaars van de GMVT;
- De schrijfgroep is diverse vergaderingen en schrijfdagen bijeengekomen.

Doelen

De doelen die het FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie in 2018 na heeft gestreefd, zijn: methode ontwikkeling, kennis delen, de methode evidence-based maken door middel van onderzoek en Affectregulerende Vaktherapie is opgenomen in de databank van het NJI.

1. Methode ontwikkeling

- Het transdiagnostische en discipline overstijgende Handboek Affectregulerende Vaktherapie in het format van het NJI is beschreven (september 2018).
- Het schrijven van het Handboek, maar ook het geven van trainingen (door ROER) en de discussies in de begeleide casuïstiekbesprekingen maken dat de methodeontwikkeling verfijnt en dat het vinden van passende woorden door gaat tijdens de verschillende taakgebieden van het Kennisnetwerk.
- Methodebeschrijvingen van Affectregulerende Vaktherapie bij Gehechtheidsproblemen met kinderen vanuit PMT, Drama en Dans zijn ingediend bij het CPMO.
- Het FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie heeft werkvormen (die gefaseerd in de Affectregulerende Vaktherapie-methode ingezet kunnen worden) met elkaar gedeeld, uitgewerkt en geanalyseerd en er is een eerste aanzet gedaan tot een Affectregulerende Vaktherapie-beeldend-werkvormenboek.

2. Kennis delen

- Het bestuur heeft op het FVB-congres een workshop verzorgd en zich met een informatiestand gepresenteerd.
- Het FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie heeft 4 nieuwsbrieven geplaatst op de website en verstuurd naar alle getrainde vaktherapeuten en geïnteresseerden (inmiddels 289 ontvangers), de website is met regelmaat bijgewerkt en er is een filmpje gemaakt waarin het belang van affectregulatie beknopt wordt uitgelegd.
- Er is een eerste opzet gemaakt voor een artikel, dat is ingediend bij de redactie van het Tijdschrift voor vaktherapie. Gezien de ontwikkelingen binnen het NJi traject, ligt het vervolg van het artikel even stil. Binnen het bestuur is besloten om ontwikkelingen binnen het NJi-traject voorrang te geven en ontwikkelingen mee te nemen in het artikel, ten behoeve van de kwaliteit en eenduidigheid in berichtgeving.
- Er zijn 6 updates van de training/begeleide casuïstiek gegeven in het land aan oud deelnemers van de Affectregulerende Vaktherapie-training.
- Er zijn Affectregulerende Vaktherapie-intervisiegroepen opgestart naar aanleiding van de training.
- Er zijn meerder methode presentaties (onder andere op de ALV speltherapie) en gaslessen (onder andere op Artez, HU en Stenden) over de methode ontwikkeling gegeven. Er zijn gastlessen gegeven aan studenten die onder leiding van Liesbeth Bosgraaf onderzoek doen naar Affectregulerende Vaktherapie.

3. De methode evidence-based maken door middel van onderzoek

Liesbeth Bosgraaf, verbonden aan NHL Stenden Hogeschool, doet onderzoek naar de Affectregulerende Vaktherapie beeldend bij kinderen en jongeren met LVB. Susan van Hooren (KenVaK) is haar begeleider. Het kennisnetwerk heeft regelmatig contact met Liesbeth en ondersteunt het onderzoek o.a. door het leveren van respondenten.

4. Affectregulerende Vaktherapie is opgenomen in de databank van het NJi

Een eerste versie van het Handboek Affectregulerende Vaktherapie is geschreven en in september ingediend bij het NJi. Eind 2018 heeft het NJi bericht dat de methode door de eerste selectieronde is gekomen en verder mag in het traject naar erkenning.

FVB Kennisnetwerk Oncologie

Het FVB Kennisnetwerk Oncologie zet zich ervoor in om vaktherapie breder in te zetten in de oncologische zorg. Dit doet het netwerk door evidence te verzamelen, verwijzers meer informatie te verstrekken over de mogelijkheden en resultaten van vaktherapie binnen de oncologie en door de achterban van vaktherapeuten werkzaam in de oncologie te organiseren. In 2018 heeft het FVB Kennisnetwerk Oncologie de activiteiten waar ze in 2017 een opstart mee hebben gemaakt verder vormgegeven. Dit is gedaan met 6 vrijwillige werkgroepleden.

Samenwerken

In 2018 hebben de werkveldgroepen beeldend en in-beweging vorm gekregen en is er gestart met uitwisselingen. De werkveldgroepen kunstzinnig en muziek hebben hun activiteiten voortgezet. Ook is het FVB Kennisnetwerk Oncologie gestart met de organisatie van een gezamenlijke werkveld-dag in 2019. De kunstzinnig therapeuten die deelnemen aan de werkveldgroep hebben in 2018 een uitnodiging gekregen voor de dropbox met daarin verzamelde artikelen over vaktherapie en oncologie.

Bij de multidisciplinaire regiogroepen van het IKNL is het FVB Kennisnetwerk Oncologie minder actief. Ze hebben geen vraag vanuit het IKNL gehad voor de start van nieuwe regiogroepen.

Profileren

Zichtbaar worden binnen onze eigen beroepsgroepen en voor de buitenwereld. Dit was wederom een belangrijk agendapunt in 2018. Het FVB Kennisnetwerk Oncologie is met stands en in persoon aanwezig geweest op het AYA-symposium (Adolescents en Young Adults met kanker) en NVPO-congres (Nederlandse Vereniging van Psychosociale Oncologie). Ieder kwartaal brengen ze een uitgebreide nieuwsbrief uit met daarin inhoudelijke berichten over vaktherapie binnen de oncologie. Deze nieuwsbrieven worden verspreid onder de vaktherapeuten uit het werkveld, via de verenigingen en via sociale media.

In 2018 is het FVB Kennisnetwerk Oncologie ook weer zeer actief geweest via Facebook. Wekelijks of 2x per week wordt er een bericht over een vorm van vaktherapie en oncologie geplaatst en wordt er verslag van de activiteiten uit het werkveld op www.facebook.com/vaktherapieoncologie gedaan. De Facebook-berichten worden automatisch ook gedeeld op Twitter. Het FVB Kennisnetwerk Oncologie krijgt op Facebook steeds meer volgers, er ontstaat meer interactie en de berichten worden vaker gedeeld. Ook komt er steeds meer inbreng voor berichten van collega's uit het werkveld. We doen hier ook regelmatig oproepen voor. De besloten LinkedIn-groep wordt niet meer gebruikt, omdat blijkt dat er een groter bereik wordt gehaald via de persoonlijke LinkedIn-netwerken.

In 2018 is het FVB Kennisnetwerk Oncologie ook in gesprek gegaan met de kwartiermaker van het AYA-team. In navolging op dit gesprek sluiten ze nu aan bij de overleggen van het Dreamteam Integrative Medicine van de AYA's om met hen te onderzoeken hoe de inzet van vaktherapie voor de AYA's vergroot kan worden.

Daarnaast is het FVB Kennisnetwerk Oncologie benaderd door de redactie van het Tijdschrift NVPO. Met hen is afgesproken dat het kennisnetwerk voor plaatsing in iedere editie van het NVPO-tijdschrift van 2019 een artikel, column of interview opstuurt.

Professionalisering

Het FVB Kennisnetwerk Oncologie heeft het plan om een richtlijn vaktherapie en oncologie te ontwikkelen losgelaten, omdat hier de middelen en expertise voor ontbreken. Wel is er contact gezocht met de NVPO om met hen te kijken wat scholingseisen zijn om opgenomen te worden in het deskundigenbestand van de NVPO. Hier hebben we nog geen feedback op gehad.

Richtlijnen in revisie

Wanneer er een richtlijn gereviseerd wordt, is kenbaar gemaakt wat de rol van vaktherapie hierin kan zijn. Het FVB Kennisnetwerk Oncologie heeft geprobeerd aan te sluiten bij de revisie-fase van de richtlijn, maar is hierin niet meegenomen. Wel hebben ze in de commentaarfase gereageerd op de richtlijn 'Pijn in de palliatieve fase' en 'Vermoeidheid bij kanker in de palliatieve fase'. Bij de laatste is vaktherapie genoemd als ondersteunende zorg.

Inzet van vrijwilligers

Heel wat mensen leveren een vrijwillige bijdrage in een commissie, in de redactie van het Tijdschrift voor vaktherapie, in een kennisnetwerk of in een tijdelijke projectgroep (bijvoorbeeld voor de Databank Vaktherapie en de Week van de Vaktherapie). Zonder deze vrijwilligers is het onmogelijk om al het werk te verzetten. Voor ons een reden om hier een apart hoofdstuk aan te wijden.

In 2018 hebben er in totaal ongeveer 325 mensen vrijwillig iets betekend voor FVB-activiteiten. Dat is ongeveer 11% van het aantal leden in 2018. Hieronder wordt dit aantal kort toegelicht. We willen alle vrijwilligers allemaal hartelijk bedanken voor het afgelopen jaar!

- Werkgroep: evaluatie van het Register Vaktherapie: 4 vrijwilligers
- Participatie in zorgstandaarden, generieke modules: 150 vrijwilligers
- Brainstorm CAO VVT: 4 vrijwilligers
- Projectgroep Onderzoeksagenda: 8 vrijwilligers
- Werkgroep databank Vaktherapie: 6 vrijwilligers
- FVB-congres commissie: 10 vrijwilligers
- Jury Vaktherapie-prijs: 3 vrijwilligers
- Standbemanning beurzen: 5 vrijwilligers
- Commissie Sociaal Beleid: 1 vrijwilliger
- Commissie Evidentie: 9 vrijwilligers
- Commissie CPMO: 6 vrijwilligers
- Feedbackcirkel CPMO: 11 vrijwilligers
- Commissie Visitatie: 4 vrijwilligers
- Commissie VVT: 8 vrijwilligers
- Klachtencommissie: 13 vrijwilligers
- FVB Kennisnetwerk Forensisch Werkveld: 5 vrijwilligers
- FVB Kennisnetwerk Affectregulerende Vaktherapie: 6 vrijwilligers
- FVB Kennisnetwerk Oncologie: 6 vrijwilligers
- Meedenksessie/projectgroep Week van de Vaktherapie: 7 vrijwilligers
- Tijdschrift voor vaktherapie:
  - Redactie: 11 vrijwilligers
  - Redactieraad: 11 vrijwilligers
  - Auteurs van artikelen: 31 vrijwilligers
  - Columnisten: 4 vrijwilligers

FVB
Federatie Vaktherapeutische Beroepen